

תכנון בעזרת דפוסים של כריסטופר אלכסנדר

יונת שרון

<http://www.beofen-tv.co.il/cgi-bin/chiq.pl?arch>

התאמה לסביבה

כל פעולת בניה צריכה להיות צעד להשלמת הדפוסים של הסביבה:
"להיות שלם זה להיות חלק" (אורסולה לה גוויין)
בית צריך להתייחס למרכזים הקרובים אליו ולהשלים אותם: שטחים ציבוריים, שבילים ודרכים, בניינים מרכזיים.

104 תיקון מקום

כל אקט של בניה נותן לנו אפשרות להפוך אזור מכוער וחולני ליותר בריא. באשר לאזורים שהם כבר יפים ובריאים – אלה כמובן לא זקוקים לשינוי.
מעל הכל, שמרו על העצים ובנו סביבם בזהירות רבה.

שיטת התכנון

לשרטט בשטח עם עמודים וסרטים.
דמיון ותחושות הם כלים תכנוניים מדויקים. לדוגמה, ללכת בדרך המובילה לבית ולנסות לדמיין איפה צריך להיות קיר/גדר ככה שיהיה נעים לפסוע בשביל.
תהליך התכנון והבניה הוא תהליך של התמיינות והתבדלות, כמו של התפתחות עובר או צמיחת עץ.
כל דפוס עוזר לקחת את המכלול הקיים ולקדם אותו בתהליך ההתמיינות וההתבדלות.

מיקום הבית

מיקום החלק הבנוי מעצב גם את החלק הלא בנוי.

105 חוץ דרומי

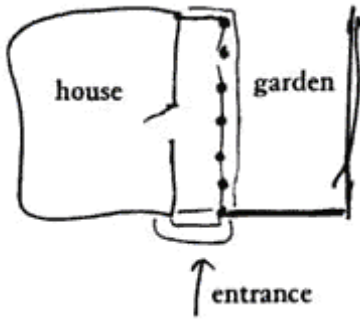
אנשים משתמשים בחוץ אם הוא מואר באור השמש, ולא משתמשים בחוץ שנמצא בצל, למעט באקלים מדברי.

[אצלנו חשוב במיוחד להגן מפני השמש הצפון מערבית של הקיץ, ולשמור מעבר לרוחות בקיץ].

106 חוץ חיובי

חייבים למצוא גם מקום לבית וגם מקום לחוץ. אי אפשר לעצב אחד בלי השני.
דאגו שכל השטחים בחוץ בין הבניינים יהיו חיוביים [בעלי צורה קמורה ברורה]. תנו לכל שטח כזה מידה מסוימת של סגירה; הקיפו אותו באגפי בניינים, עצים, גדרות שיחים ומעברים מקורים, עד שהוא הופך לישות עם מהות חיובית ולא סתם נשפך סביב פינות.

111 גן חבוי למחצה

המיקום המתאים לגן הוא כזה שיש בו מידה מסוימת של פרטיות, ויחד עם זאת קשר עם הרחוב ועם הכניסה לבית. איזון כזה יכול להיווצר רק במצב שבו הגן נמצא בצד הבית, מוגן בעזרת חומה מחשיפה גדולה מדי לרחוב ויחד עם זאת פתוח תוך שימוש בשבילים, שערים, קשתות וסבכות, כדי שהיושבים בגן עדיין ייהנו מהצצה אל הרחוב ומקשר עין עם דלת הכניסה או עם השביל המוליך אליה.

110 כניסה ראשית

מיקום הכניסה הראשית למבנה משפיע על אופן ההעמדה של המבנה כולו. [...] כל שאר ההחלטות לגבי העמדה במבנה נובעות מתוך החלטה זו. [...] . לכן חשוב מאוד שמיקומה של הכניסה הראשית ייקבע כבר בתחילת התכנון, ובאופן נכון.

מקמו את הכניסה הראשית של מבנה בנקודה בה ניתן לראותה באופן מיידי מדרכי הגישה העיקריות, ותנו לה צורה ברורה ובעלת נוכחות שתבלוט מהבניין.

בפנים

החלוקה הפנימית תלויה ביחס של החלקים שבפנים אל מה שבחוץ.

127 שיפוע אינטימיות

אם החלקים בבניין לא ממוקמים לפי סדר פרטיות עולה, כל ביקור של זרים, חברים, אורחים, לקוחות, או קרובים, כרוך באי-נוחות.

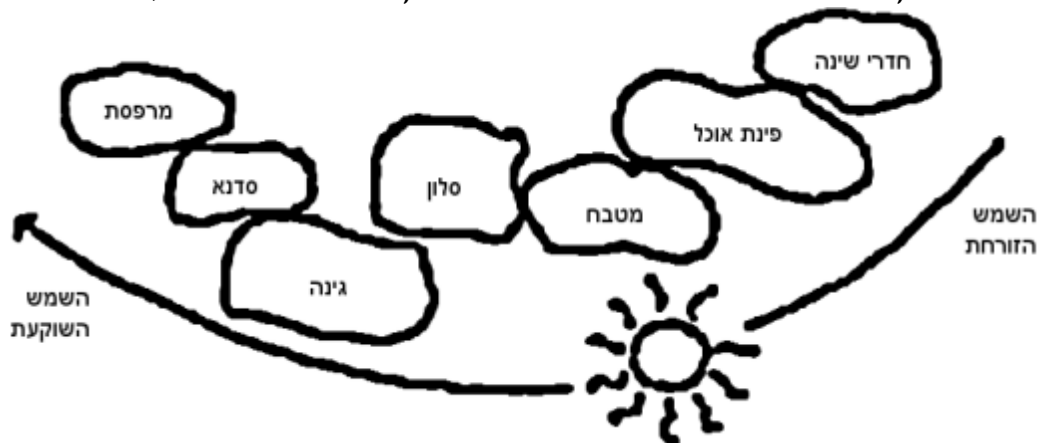
מקמו את האזורים בבניין לפי סדר פרטיות עולה שמתחיל בכניסה ובחלקים הציבוריים, ממשיך לאזורים ציבוריים פחות, ומסתיים באזורים הפרטיים ביותר.

את חדרי הרחצה ובתי השימוש מקמו בחצי הדרך בין האזורים הציבוריים לפרטיים, כדי שיהיה אפשר להגיע אליהם מכל מקום.

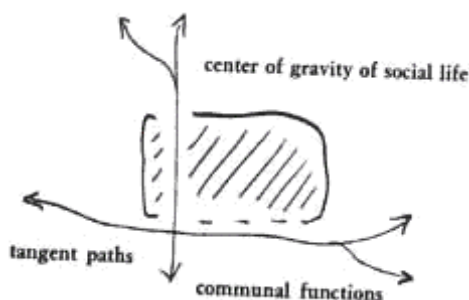
128 שמש בבית

בית מוארך בכיוון מזרח-מערב יקלוט יותר חום בחורף (כאשר השמש נמוכה ודרומית יותר) ופחות חום בקיץ (כאשר שמש הצהרים גבוהה בשמים ומאירה רק את הגג, אולם שמש הבוקר המזרחית ושמש הערב המערבית בהירות וחמות). בית כזה יהיה נעים יותר, והפעלתו תהיה זולה יותר.

הציבו את החדרים החשובים ביותר לאורך הצד הדרומי של הבניין [...] למשל: תנו לאזור המשותף חשיפה דרומית מלאה, את חדרי השינה הציבו בדרום-מזרח, מרפסת בדרום-מערב.

129 אזורים משותפים בלב

תנו לכל קבוצה חברתית אזור משותף. מקמו אותו במרכז הכובד של החללים שמשמשים אותה, ובאופן כזה שהדרכים לתוך הבניין והחוצה יעברו במשיק לו.

ככה אנשים יחלפו על פניו כל הזמן; אבל בגלל שהם עוברים לצידו הם לא מרגישים חובה לעצור. הם יכולים להמשיך אם הם רוצים, או לעצור לרגע לראות מה קורה, או לבוא ולהתיישב.

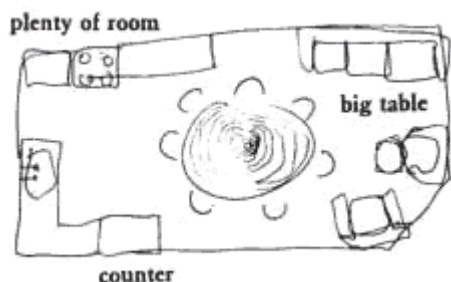
138 שינה במזרח

הדרך היחידה לוודא שמתעוררים בזמן הנכון, אחרי סיום שנת ה-REM, הוא להתעורר באופן טבעי. אבל הדרך היחידה להתעורר באופן טבעי ובתאם למחזור הכללי של הפעילות המטבולית היא להתעורר עם השמש. השמש מחממת, מגבירה בהדרגה את האור, דוחקת בעדינות להתעורר – אבל בצורה כל כך עדינה שעדיין אפשר להתעורר ממש רק ברגע הכי מתאים (כלומר, אחרי חלום).

מטבח

החלקים המשותפים לכולם הם לב הבית, ובבית מגורים המטבח הוא הלב. (the hearth).

139 מטבח כפרי

במטבח הכפרי משולבות עבודות המטבח לחלוטין עם שאר פעילויות המשפחה בחדר אחד גדול. הפעילות המשפחתית מתרכזת סביב שולחן גדול במרכז: שם אוכלים, מדברים, משחקים קלפים, ועושים עבודות שונות שבכללן גם הכנת אוכל. העבודה נעשית בחברה, גם על השולחן וגם על דלפקים הצמודים לקירות מסביב. לפעמים ניצבת באחת הפינות כורסה ישנה ונוחה, שבה אפשר לנמנם לצד הפעילויות.

182 אוירת ארוחה

כאשר אור רך תלוי נמוך מעל השולחן, והקירות סביב חשוכים כך שנקודת האור היחידה הזו מאירה את פני האנשים ומהווה מוקד לכל הקבוצה, או-אז הארוחה יכולה להיות משהו מיוחד, קשר, שותפות.

199 דלפק שטוף שמש

הציבו את החלק העיקרי של הדלפק בצד הדרומי והדרום-מזרחי של המטבח, עם חלונות גדולים מעליו, כדי שהשמש תשטוף אותו ותציף את המטבח באור זהוב גם בבוקר וגם אחר הצהריים.

סלון

חדר למשפחה כקבוצה. יכול להיות החל מנספח למטבח (בבית קטן) ועד למרכז גדול בפני עצמו.

179 חדרי גומחה

כדי לאפשר לאנשים להיות יחדיו כקבוצה, החדר חייב לאפשר להם להיות גם לחוד, כבודדים וכזוגות, באותו המרחב.

חדר המשפחה צריך להיות מוקף גומחות קטנות. גומחות אלה צריכות להיות בגודל שמתאים לאדם אחד או שניים: כשני מטר רוחב, ובין מטר לשני מטר עומק [...] והתקרה שלהן צריכה להיות נמוכה יותר.

185 מעגל ישיבה

מעגל ישיבה צריך להיות באותו מיקום כמו אזורים משותפים בלב (129), אבל בקטן: תחום מוגדר היטב, שהוא באמצע הדרך, אבל שלא עוברים ממש דרכו, וממוקם כך שאנשים יעברו על פניו באופן טבעי, יעצרו להחליף מלה, ישענו על משענת של כסא, בהדרגה יתיישבו, יעברו מקום, ושוב יקומו.

אבל אין זה מספיק להניח כסאות במעגל. הכסאות לא יישארו במעגל אלא אם הבניין עצמו – העמודים, הקירות, הקמין, החלונות – מרמז לאזור מוגדר ותחום בחלקו, בצורה כללית של מעגל. דאגו שישארו כמה מושבים עודפים, כדי שהם לעולם לא יהיו מסודרים בצורה מושלמת, אלא תמיד קצת בבלגן.

251 מגוון כסאות

אמנם לחלק מהאנשים נוח לשבת "בכסא הממוצע", אבל לא לכולם. לאנשים נמוכים או גבוהים מהממוצע לא נוח בו.

אנחנו משליכים את מצב הרוח שלנו ואת האישיות שלנו על הכסא שבו אנו יושבים. יש מצב רוח לכורסה ויש מצב רוח לכסא נדנדה, יש לכסא עץ פשוט ויש לשרפרף מוגבה. וזה לא רק עניין של מצב רוח, יש לכל אחד כסא אהוב, שנותן לו תחושת בטחון ונוחות; והכסא הזה הוא שונה לכל אדם.

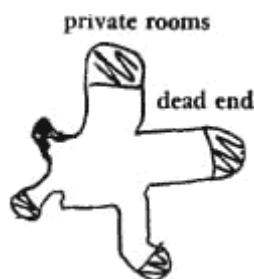
252 בריכות אור

באופן טבעי אנחנו משתמשים בחלל חברתי המוגדר בחלקו בהתאם לתאורה. [...] נדמה כי האור מתפקד כמעט כמו דבק המחבר בין האנשים היושבים סביב השולחן.

תלו מנורות נמוכות ורחוקות זו מזו כדי ליצור בריכות אור שיעטפו שולחנות וכסאות כמו בועות המחזקות את האופי החברתי של החללים שהן יוצרות. זכרו שאי אפשר ליצור בריכות אור בלי המקומות האפלים שביניהן.

חדרים פרטיים

איפה למקם את החלקים הפרטיים בבית.

141 חדר משלך

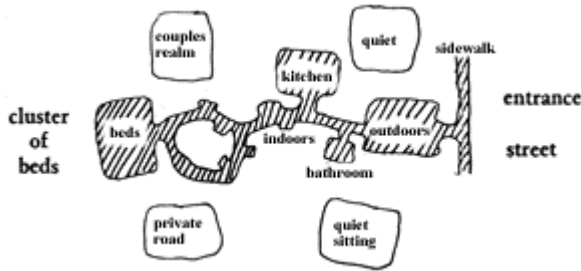
חדר פרטי מינימלי יכול גומחה עם שולחן, מדפים ווילון. המקסימלי הוא דירה. בנו את החדרים האלה בקצוות של שיפוע האינטימיות – רחוק מהחדרים המשותפים.

76 בית למשפחה גרעינית

הבית צריך לכלול שלושה אזורים נבדלים: ממלכה זוגית השמורה למבוגרים; ממלכת הילדים שבה צרכי הילדים הם הקובעים; ושטח משותף ביניהן, שמחבר את שתיהן.

סביר שהשטח המשותף יהיה גדול יותר מהאחרים.

137 ממלכת הילדים

עולמו של הילד אינו מקום בודד או חדר אלא רצף של מקומות. מהמדרכה בחוץ, דרך המרפסת, עבור בחדר המשפחה, המשך בחדרו הפרטי ובשירותים, וכלה במטבח [...] אם משהו עומד בדרך, הוא ייבלע בעולמו של הילד כחלק ממסלול המעבר שלו.

מכאן אנו מסיקים שצריך לסדר את כל המקומות שילדים צריכים ומשתמשים בהם ברצועה רציפה אחת, שלא כוללת בתוכה את התחום של בני הזוג ואת החדרים הפרטיים של המבוגרים, או כל מרחב פורמלי או שקט.

גם אם לא בונים חדר משחקים מיוחד, אפשר להרחיב את הפרוזדור שבין חדרי הילדים (אולי 2 מטר) ולבנות פינות משחק ובמות בשוליו.

136 הממלכה הזוגית

דאגו שיהיה בבית חלק נבדל מהאזורים המשותפים ומחוץ לאזור הילדים, שבו הגבר והאשה יוכלו להיות יחד בפרטיות.

חדר שינה

עיצוב חדר פרטי הכולל מיטה.

188 גומחה למיטה

המיטה בחדר השינה יוצרת איזורים לא שימושיים מסביבה. האיזור שנותר מסביב למיטה אינו מאפשר התלבשות, עבודה, צפיה בטלוויזיה ושיבה נוחות באמת. כאשר המיטה מתוכננת לתוך פינה משלה הדבר משחרר את החלל שנותר סביבה ונותר מקום לצרכים אחרים כגון ישיבה, איזורי משחק, הלבשה ואחסון.

גומחות שינה צריכות

[...] חלון ואם אין אפשרות אז מאוורר. [...] וילון או אמצעי אחר לסגירת הגומחה. [...] תקרה נמוכה.

189 חדר הלבשה

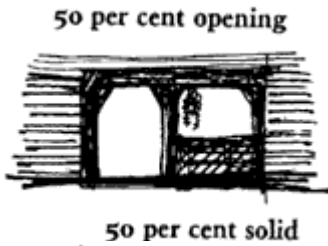
חדרי הלבשה [צריכים להיות] בין המיטה לבין חדר הרחצה. חדר הלבשה צריך להיות רחב מספיק כדי שיכיל מרחב חופשי ברוחב שני מטר; כשני מטר לתליית בגדים; ושני מטר נוספים עם מדפים פתוחים; שתיים-שלוש מגירות; וראי.

143 אשכול מיטות

סידור בו לילדים יש מרחבים פרטיים משלהם, קטנים מחדר, המקובצים סביב לאזור משחקים משותף.

פרטים בחדר

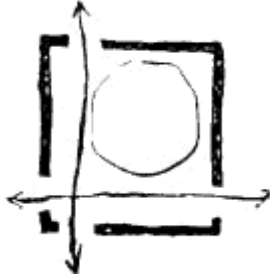
193 חצי קיר

קיר שהוא חצי פתוח וחצי סגור – קשת, סבכה, קיר נמוך, הצרת המרחב הנובעת מעיבוי העמודים בפינות, שורת עמודים – כל אלה עוזרים ליצור איזון נכון בין סגירות לפתיחות; ואלה המקומות שנותנים תחושה נוחה.

196 דלתות בפינות

אם הדלת נמצאת באמצע קיר, כמעט תמיד נוצר מסלול מעבר שחוצה את החדר לשניים, הורס את המרכז, ולא משאיר אף אזור גדול מספיק לשימוש.

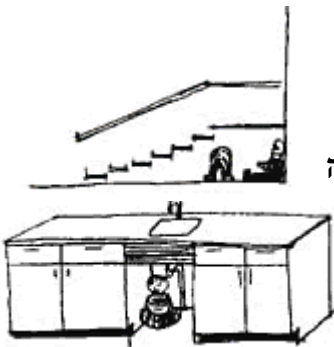
198 ארונות בין החדרים

כשהארונות ממוקמים כראוי הם יכולים לתרום רבות לעיצוב הבניין. אולי החשובה מכל היא יכולתם לחסום רעשים (בידוד אקוסטי). [...] אפשר להשתמש בתכונה הזאת של ארונות ולמקם את כל אזורי האחסון על קירות שבין חדרים.

בנוסף, כאשר שטח אחסון ממוקם בקיר פנימי של חדר, סביב דלת הכניסה אליו, העובי שנוצר הופך את המעבר בין החדר והמסדרון למוגדר יותר. עבור מי שנכנס לחדר, העובי של הקיר עם הארון יוצר שטח כניסה, וכך הופך את החדר לפרטי יותר.

203 מערה לילדים

כאשר ילדים משחקים במין "מערה" כזאת, כל ילד תופס כחצי מ"ר; יתרה מזאת, ילדים אוהבים לעשות זאת בחבורה, כך שהמערה צריכה להיות גדולה מספיק: חבורה כזאת מונה שלושה עד חמישה ילדים, אז גודל המערה צריך להיות עד 2.5 מ"ר ועוד כ-1.5 מ"ר למשחקים ומעבר.

מעברים

מעבר הוא מקום בפני עצמו, ממש כמו כל חדר.

131 הזרימה דרך חדרים

המנעו ככל האפשר ממסדרונות ומעברים. במקומם, השתמשו בחדרים הציבוריים והמשותפים כחדרי מעבר והתאספות. לשם כך יש להציב את החדרים המשותפים בשרשרת או לולאה, כדי שאפשר יהיה ללכת מחדר לחדר, באופן כזה שהחדרים הפרטיים יתחברו ישירות לחדרים המשותפים האלה.

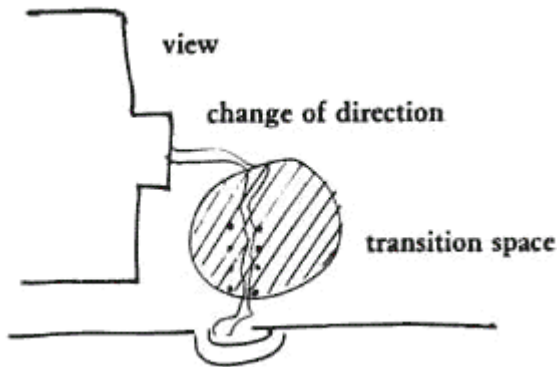
אם בכל זאת אי אפשר להמנע מלבנות מסדרון, בנו אותו רחב וברוחב לב; ונסו למקם אותו בצד הבניין כדי שיוצף באור טבעי. רהטו אותו כמו חדר, עם שטיחים, מדפים, כסאות ושולחנות.

130 חדר כניסה

חדר מעבר לכניסה ויציאה, גם בתוך הבניין וגם מחוץ לו. [כניסה ומבואה] צריך לכלול חלון שמאפשר לראות מי עומד בחוץ.

הכניסה צריכה להיות עם גג וקירות משלושה כיוונים, ועל משטח מוגבה בגודל 2 מ"ר לפחות. לתלות מדף בגובה המותננים גם בכניסה וגם במבואה, כדי להניח חבילות וחפצים שצריך לקחת, או כדי להניח דברים מהיד בזמן שפותחים את הדלת.

צריך שתהיה פניה או איזשהו מכשול בין המבואה לבין שאר חדרי הבית כדי שמי שעומד על הסף לא יוכל לראות את החדרים הפנימיים. במבואה צריך פינה לאחסון, קולבים למעילים, ולצידם שטח ברוחב מטר וחצי.

112 כניסה דרך שינויים

בנו אזור מעבר בין הרחוב לדלת הכניסה. סללו שביל הכניסה צריך לעבור דרך אזור המעבר הזה, והדגישו אותו באמצעות שינויי תאורה, שינויי קול, שינויי כיוון, שינויי סוג המשטח, שינויי גובה, אולי שערים שיוצרים שינויי בסגירות, ומעל לכל שינויי במראה הנשקף ממנו.

242 ספסל בכניסה

אנשים רבים, במיוחד זקנים, לוקחים כסא אל מחוץ לדלת או נשענים על קיר החזית של הבית, בין אם בזמן עיסוק כלשהו או סתם בשביל להנות מצפייה בחיי הרחוב. אבל מאחר שלא נעים להיות לגמרי בפומבי, יש צורך בספסל או מושב שהוא פרטי בבירור, גם אם הוא בחוץ. הטוב ביותר הוא ספסל שמאפשר לשבת בקצה השטח הפרטי, ומוצב כך שייצור אזור המשיק לשטח הציבורי.

לוגיסטיקה

153 דירה להשכיר

יחד עם השינויים בחיי השוכנים בבניין, משתנים גם הצרכים לשטח בו. על הבניין להתאים את עצמו לצמצום או עליה בדרישות לשטח.

כדי לאפשר את הגמישות הזאת, צריך שיהיה בבניין חלקים עצמאיים יחסית. באופן מעשי, צריך לתכנן חדרים מסוימים מראש כך שיהיה אפשר להשכיר אותם במקרה של שינוי בגודל המשפחה או העסק. החיבור בין החדרים האלה לשאר הבניין צריך להיות כזה שאפשר לסגור אותו כדי להפריד אותם, ולפתוח אותו כדי לחבר אותם לבית חזרה. באופן כללי, זה אומר שחדרים האלה צריכים כניסה נפרדת, חדר רחצה נפרד או גישה ישירה לחדר הרחצה, ואולי גם גישה למטבח.

145 שטח אחסון

שטח אחסון הוא חשוב נורא; וכשאינן שטח כזה, לרוב זה אומר שאיזשהו שטח אחר יהפוך למחסן לכל הדברים הגדולים שאינם בשימוש תדיר.

כמות שטח האחסון הנדרשת היא לפחות 10% מהשטח הבנוי, לפעמים עד 50%, ולרוב 15%-20%.

162 חזית צפונית

הצל שהבניין מטיל מצידו הצפוני הוא בצורת משולש. כדי שהמשולש האפל הזה לא יהפוך לעזובה, צריך למלא אותו בדברים ומקומות שלא זקוקים לאור השמש. למשל, אפשר לשים בו חניה, חדר אמבטיה, מחסן, פחי אשפה, סטודיו.

229 מרחב לצנרת

כאשר התקרה בצורת כיפה, נשאר סביב התקרה חלל משולש חסר שימוש. זה המקום הטבעי ביותר להעביר צנרת.

חוץ

מה שבחוץ חשוב לחיים לא פחות ממה שבפנים ויש להקדיש לתכנונו לא פחות תשומת לב. כדאי לחשוב על המרחב בחוץ כמו בית בעצמו, עם אזורים שהם כמו חדרים, עם מעברים ביניהם, ועם מחיצות שונות שמפרידות ביניהם.

171 מקום אצל העץ

העצים שאנשים אוהבים הם אלה שיוצרים מקומות עם משמעות חברתית: מקום לנוח, מקום לעבור דרכו, מקום לחלום עליו, ומקום לצייר. לעצים יש יכולת ליצור מגוון סוגים של חלל חברתי:

- מטריה – עץ בודד המשתרע לרוחב (כמו אלון) יוצר חדר חוץ;
 - זוג – שני עצים יוצרים קשת מעבר;
 - חורשה – כמה עצים מקובצים יחד;
 - ככר – קבוצת עצים המקיפה שטח פתוח;
 - שדרה – שתי שורות עצים, שצמרותיהם שלובות, משני צדי שביל או רחוב.
- רק כאשר היכולת של העץ ליצור מקום באה לידי ביטוי, או-אז מורגשת נוכחותו וחשיבותו האמיתית.

160 שוליים לבניין

יש להתייחס לשוליים של הבניין כישות בפני עצמה, מקום, אזור עם נפח, ולא סתם קו או חיבור ללא עובי. לשבץ בשולי הבניין מקומות שמזמינים אנשים להתעכב. ליצור מקומות עם עומק וכיסוי גג, מקומות לשבת, להשען, לפסוע, במיוחד בנקודות סביב הבניין שמשקיפות לאזורי התרחשות מעניינים או יפים בחוץ. השתמשו בשדרות עמודים, גלריות, מרפסות, ודקים; הוסיפו מושבים וחלונות שישלימו את תחושת החיבור.

119 שדרות עמודים

במקומות שהשביל עובר לצד הבניין, בנו שדרות עמודים והשתמשו בהם לחבר את הבניינים זה לזה כדי שיהיה אפשר ללכת ממקום למקום תחת הגנת שדרת העמודים.

126 משהו בערך במרכז

אזור ציבורי רחב ישאר חסר שימוש אלא אם יש בו עצים, מושבים, מזרקה – מקום שבו אנשים יכולים להיות עם גב מוגן.

247 מדרכה עם חריצים

לבנים או אבני מדרך מונחות על האדמה החשופה עם רווחים נדיבים ביניהן [...] פוסעים מאבן לאבן ומרגישים את האדמה תחת כפות הרגליים. השביל לא נסדק כי האבנים נעות יחד עם האדמה כשהיא מתרחבת ומתכווצת [...] צמחים, אזור ופרחים קטנים גדלים בין הסדקים ואלה, משמרים את המערכת האקולוגית העדינה של התולעים, החרקים, החיפושיות ומגוון הצמחים. כאשר יורד גשם, נספגים המים ישירות באדמה; אין צורך בניקוז מרכזי, אין סכנת סחף קרקע, אין איבוד מים בזרימה לצד הדרך.

עבודה

מקבץ חלקי של דפוסים הקשורים לעבודה מהבית.

157 עסק ביתי

אנו רואים לנגד עינינו חברה שבה עבודה ומשפחה משולבות זו בזו הרבה יותר מאשר כיום.

בחברה כזאת, העסק הביתי [...] הופך לחלק אינטגרלי מכל בית; מרכזי לתפקוד הבית ממש כמו המטבח או חדרי השינה. ולדעתנו המאפיין החשוב ביותר של העסק הביתי הוא הקשר שלו לרחוב הציבורי.

לכן אנחנו ממליצים להקצות שטח לסדנה שתוכל להיות מקום עבודה אמיתי ויהיה לה קשר כלשהו לרחוב הציבורי, לפחות מספיק כדי שאפשר יהיה לראות אותה וממנה, ואולי קשר מלא כמו בחנות פתוחה.

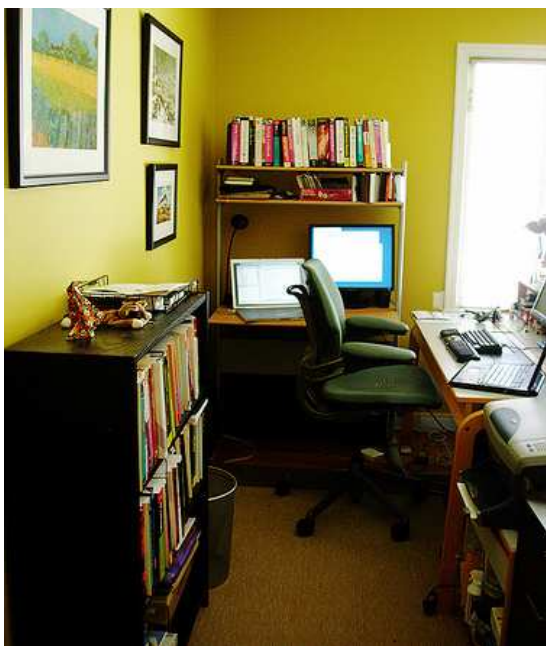
152 משרד חצי פרטי

כל חדר עבודה, בין אם לקבוצה של שניים-שלושה אנשים ובין אם לאדם בודד, יהיה חצי-פתוח לקבוצות עבודה אחרות ולעולם שמחוץ למשרד. בכניסה, ממש ליד הדלת, עשו אזור ישיבה, ואת תחום העבודה עצמו הרחיקו אחורה.

183 מעטפת עבודה

הקצו לכל אזור עבודה שטח של לפחות 6 מ"ר. בנו סביבו קירות וחלונות כך שיכסו 50-75 אחוז מהמעטפת שלו (חלון מחושב כאילו הוא מכסה חצי משטחו). פתחו את חזית אזור העבודה אל חלל גדול יותר, במרחק של לפחות 2.5 מטר. הציבו את שולחן העבודה כך שמי שעובד יוכל להרים מבט החוצה, או ישר לפנים או הצידה.

חלונות

מקבץ חלקי של דפוסים לגבי חלונות (יש עוד אחרים).

159 שני כיווני אור

אנשים מעדיפים להיות בחדרים שנכנס אליהם אור טבעי משני כיוונים, ומשאירים חדרים שמוארים רק מצד אחד ריקים וחסרי שימוש.

[לכן צריך "לקמט" את מעטפת הבניין כדי שלכל חדר יהיה יותר שטח מגע עם החוץ.]

192 חלונות המשקיפים לחיים

יחס בין שטח הרצפה לשטח החלונות [...] יהיה פחות או יותר זהה בתוך אותו איזור. [...] כדי למדוד אותו] אנו מציעים שתסתובבו באזור מגורכם, ותבחרו כ-6 חדרים שונים עם כמות אור שמוצאת חן בעיניכם.

מקמו [את החלונות] כך שיתנו את הנוף הטוב ביותר שיש לחדר להציע על החיים שבחוץ: פעילות ברחוב, גנים שקטים, ולמעשה כל דבר שנראה שונה מפנים החדר.

134 חלון זן

אם יש נוף יפה, אל תקלקלו אותו על ידי בניית חלונות ענק הפעורים אליו כל הזמן. במקום זה, עצבו את החלונות הפונים אליו בנקודות מעבר בין שבילים, במסדרונות, כניסות, מדרגות ובין חדרים. אם החלון אל הנוף מוצב נכון, יקבלו האנשים הצצה אל הנוף המרוחק כאשר הם מתקרבים אל החלון או עוברים על ידו: אבל לעולם אין הנוף נראה מהמקומות בהם אנשים שוהים לאורך זמן.

[יודן: חלונות המשקיפים לחיים פונים דווקא למקום הקרוב ולא הרחוק, והעיקר בהם הוא שהם פונים למקומות שיש שם פוטנציאל לפעילות של בני אדם, רחוב, ככר, חצר פנימית. נוף הזן הוא בדרך כלל למקומות של נוף טבעי: הים, גבעה נישאה, עץ מיוחד...]

[כלומר: במעברים לשים חלונות אל דברים קבועים, ובמקומות שבהם יושבים לשים חלונות אל דברים משתנים.]

222 אדן נמוך

ברוב החלונות אדן החלון הוא בגובה 75 ס"מ או יותר, ואז כשיושבים לידם אי אפשר לראות את הקרקע שמעבר לחלון. זה נורא מתסכל – חייבים ממש לעמוד כדי לראות את הנוף המלא.

[ב]כל החלונות שצפוי שישבו לידם [...] גובה אדן החלון צריך להיות 30-35 ס"מ בקומת הקרקע, ובסביבות 50 ס"מ בקומות העליונות.

223 משקופים עמוקים

בנו את מסגרת החלון כפתח עמוק ומתרחב: כ-30 ס"מ עומק ומתרחב פנימה בזווית 50-60 מעלות ביחס למישור החלון.

180 מקום אצל החלון

בכל חדר צריך להיות לפחות חלון אחד שמעוצב כך שהיה אפשר להשתמש בו כמקום. [...] [אחרת] מי שבחדר נקרע בין שני כוחות: מחד הרצון לשבת בנוחות, ומאידך המשיכה לאור השמש. [...] "מקום" הוא במהותו אזור סגור חלקית ומובחן בחדר.

238 אור מסתנן

נעים להיות באור המסתנן דרך עלוות עץ – הוא משרה התרגשות, שמחה, עליזות; [...] אזורים עם תאורה אחידה יוצרים מרחב משעמם וחסר עניין.

לכן: בשוליים של החלון שימו רקמה מורכבת של אור וצל כדי לפזר את האור ולרכך אותו.

239 זגוגיות קטנות

חלונות שמחולקים לחלונות קטנים יותר, וחלונות שמורכבים מזגוגיות קטנות, יוצרים קשר אינטימי בינינו לבין מה שבצד השני. זה בגלל שהם יוצרים הרבה יותר מסגרות: וריבוי המסגרות יוצר את הנוף.

